

inspektöör

RIIGI TEATAJA

Nr. 31.

20. aprillil 1937.

Nr. 31.

- Art. 303. Sõjaministeeriumi Nõukogu seadlus.
304. Riigiasutiste 1936/1937 a. aruannete koostamise määrus.
305. Otsus sadamamaksude tariifi nr. 141 täiendamise kohta.
306. Juhendid reservlaste õppustele kutsumiseks.
307. Nõmme linna juuksetööstuse ja küüntepuhastamise töötubade määruse muutmise sundmäärus.
308. Sundmäärus maa-alade tükeldamise kohta Haapsalu linna administratiivpiires.
309. Otsus jalgratta pidamise ja sõidu kohta Narvas.

303. Sõjaministeeriumi Nõukogu seadlus.

Antud Riigivanema poolt 7. aprillil 1937.

Alus: Riigikaitse rahuaegse korraldamise ja juhtimise seaduse (RT 18 — 1934)
§ 4 ja 51.

1. osa.

Üldeeskirjad.

§ 1. Sõjaministeeriumi Nõukogu on nii otsustavaks kui ka nõuandvaks organiks Sõjaministri juures.

§ 2. Sõjaministeeriumi Nõukogu ülesanded ja võimupiirid on määratud vastavates seadustes ja seadlustes.

2. osa.

Nõukogu koosseis.

1. peatükk.

Üldeeskirjad.

§ 3. Sõjaministeeriumi Nõukogu esimeheks on Sõjaministri abi.

§ 4. Sõjaministeeriumi Nõukogu liikmeteks on:

- 1) Sõjaministeeriumi Nõukogu koosseisus ettenähtud alalised liikmed;
- 2) Riigikaitse rahuaegse korraldamise ja juhtimise seaduse (RT 18 — 1934) § 41 esimeses lõikes loendatud ülemad;
- 3) Riigivanema poolt Riigikaitse rahuaegse korraldamise ja juhtimise seaduse § 41 teise lõike põhjal määratud ametiisikud.

§ 5. Sõjaministeeriumi Nõukogu koosolekutest võtab Sõjaminister osa oma äranägemise järgi ja juhatab soovi korral koosolekuid isiklikult.

§ 6. Sõjaministeeriumi Nõukogu koosolekutest on Sõjavägede Juhatajal õigus osa võtta täieõigusliku liikmena oma äranägemise järgi.

§ 7. Sõnaõigusega võtavad osa Sõjaministeeriumi Nõukogu koosolekutest Riigikontrolli Sõjaväeosakonna peakontrolör või tema asetäitja ja sõja-prokurör.

§ 8. Sõjaministeeriumi Nõukogu liikmetel on õigus igal ajal ilmuda Sõjaministeeriumi ja sõjaväe asutistesse, ettevõtetesse ja üksustesse nende tegevusega tutvumiseks. Oma tähelepanekutest kannavad nad vajaduse korral ette Sõjaministrile.

2. peatükk.

Nõukogu alalised liikmed.

§ 9. Sõjaministeeriumi Nõukogu alalised liikmed määrab Riigivanem kõrgematel ametikohtadel teeninud sõjaväelaste hulgast Sõjaministri ettepanekul.

§ 10. Sõjaministeeriumi Nõukogu alalised liikmed alluvad vahetult Sõjaministrile.

§ 11. Sõjaministeeriumi Nõukogu alaliseks liikmeks määratud sõjaväelasele jääb alale tema endise ametikoha aste.

§ 12. Sõjaministeeriumi Nõukogu alalised liikmed võtavad osa nõukogu koosolekuteist ning täidavad nõukogu esimehe poolt nõukogu töö alal nende peale pandud ülesandeid ja Sõjaministri poolt neile antud eriülesandeid.

3. osa.

Nõukogu koosolekud.

1. peatükk.

Üldeeskirjad.

§ 13. Sõjaministeeriumi Nõukogu kutsutakse kokku Sõjaministri või nõukogu esimehe korraldusel. Sõjaminister võib koosolekute pidamiseks määrata ka kindlad päevad nädalas.

§ 14. Sõjaministeeriumi Nõukogu koosoleku aja ja päevakorra määrab koosoleku kokkukutsuja.

Koosoleku aeg määratakse nii, et nõukogu liikmed ja nõukogu koosolekust osa võtma õigustatud isikud saaksid päevakorra kätte vähemalt 24 tundi enne koosoleku algust. Erakorralistel juhtudel Sõjaminister võib määrata koosolekuks ka varema aja.

§ 15. Päevakorda võetud esitistega võimaldatakse Sõjaministeeriumi Nõukogu liikmetel ja nõukogu koosolekuteist osa võtma õigustatud isikutel tutvuda nõukogu ruumes igal ajal koosoleku teate saamisest kuni koosoleku avamiseni.

Riigikontrollile saadetakse esitised läbivaatamiseks kontrolli teostamise eeskirjades ettenähtud alustel ja korras.

§ 16. Osavõtmine Sõjaministeeriumi Nõukogu koosolekuteist on Tallinna garnisonis kohalviibivatele nõukogu liikmetele kohustuslik. Väljaspool Tallinna garnisoni asuvad nõukogu liikmed võtavad koosolekuteist osa oma äranägemise järgi, kui neile ei ole teatatud, et koosoleku määraja peab vajalikuks nende osavõtmist koosolekust.

§ 17. Sõjaministeeriumi Nõukogu liikmed, kellele koosolekust osavõtmine on kohustuslik, kuid kes ametikohuste täitmise või mõnel muul põhjusel ei saa osa võtta koosolekust, teatavad sellest nõukogu asjadevalitsejale või referendile hiljemalt tund aega enne koosoleku algust.

§ 18. Kõik nõukogu koosolekust osavõtjad registreerivad end oma allkirja andmisega kvoorumiraamatusse.

§ 19. Sõjaministeeriumi Nõukogu koosolekust osavõtavad nõukogu liikmed ei või lõplikult lahkuda koosolekult koosoleku juhataja loata.

§ 20. Kui nõukogu liige koosolekult lõpliku lahkumise või koosolekule hilinemise tõttu mõne küsimuse otsustamisest osa ei võta, siis teeb ta samal koosolekul vastava märkuse kvoorumiraamatusse.

§ 21. Sõjaministeeriumi Nõukogu koosolekutele võib koosoleku juhataja kutsuda seletuste andmiseks vajalikke eriteadlasi.

Seletuste andmiseks kutsutud isikute koosoleku ruumis viibimise aja määrab koosoleku juhataja.

2. peatükk.

Asjade arutamine nõukogus.

1. jagu.

Üldeeskirjad.

§ 22. Nõukogu koosolekuid juhatab nõukogu esimees ja tema äraolekul asjadevalitseja.

Juhul, kui koosolekust võtab osa Sõjaminister, juhatab ta soovi korral koosolekut isiklikult.

§ 23. Sõjaministeeriumi Nõukogu on otsusevõimeline, kui on koos peale koosoleku juhataja vähemalt 6 liiget.

Nõukogu koosoleku kvoorum tehakse enne koosoleku avamist kindlaks kvoorumiraamatu järgi.

§ 24. Koosoleku juhataja ülesandeks on eriti:

- 1) valvata, et koosolekul valitseks kord ja asjalikkus;
- 2) hoolitseda, et asjade arutamine ja otsustamine toimuks vajaliku põhjalikkusega.

§ 25. Koosoleku avab ja lõpetab koosoleku juhataja.

Pärast koosoleku avamist kuulatakse ära arvamised päevakorra kohta, milles koosolek võib teha vajalikke ümberpaigutusi. Erakorralistel juhtudel koosoleku määraja nõusolekul võib koosolek päevakorrast üksikuid küsimusi välja jätta või päevakorda täiendada.

Päevakorra vastuvõtmise järele asutakse üksikute esitiste arutamisele koosolekul vastuvõetud päevakorra kohaselt. Ühtlasi kirjutatakse alla eelmise koosoleku otsuste protokollile (§ 47).

§ 26. Esitised Kaitseministeeriumi Nõukogule kannab ette referent nende lugemise või nende sisu kokkuvõtliku refereerimise teel nõukogu äränaagemise järgi. Esitise ettekandmist kuni selle lõpuni ei katkestata mingisuguste märkustega ega küsimustega. Selgusetuks jäänud asjaolude kohta täiendavat seletust nõutakse pärast ettekande lõppu.

§ 27. Koosolekust osavõtjad, kes soovivad arutamisel oleva asja kohta sõna võtta, teatavad sellest koosoleku juhatajale. Sõna annab koosoleku juhataja soovivalduste esitamise järjekorras.

Korra kohta ettepanekute tegemiseks või ettepaneku tegijale seletuste andmiseks võib sõna anda väljaspool järjekorda.

§ 28. Sõnavõtjaid, kes kalduvad kõrvale arutamisel olevast asjast, kutsub koosoleku juhataja tagasi asja juurde. Kaldub sõnavõtja uuesti asjast kõrvale või kordab ühte ja sama asjaolu, võib koosoleku juhataja sõnavõtja kõnekestust piirata või temalt sõna ära võtta.

§ 29. Sõjaminister, Sõjavägede Juhataja ja koosoleku juhataja kasutavad sõnaõigust väljaspool järjekorda.

§ 30. Oma ettepanekud esitavad koosolekust osavõtjad koosoleku juhatajale suusõnaliselt või kirjalikult. Koosoleku juhatajal on õigus nõuda iga ettepaneku esitamist kirjalikult.

§ 31. Kui asja sisu kõigis tähelepanuväärivates üksikasjades on läbi arutatud ja selge ning asja kohta keegi enam sõna võtta ega ettepanekut esitada ei soovi, avaldab koosoleku juhataja esitatud ettepanekud ja paneb nad hääletamisele enda poolt määratud järjekorras.

Enne ettepaneku otsustamisele asumist võib koosoleku juhataja veel sõna anda ettepaneku tegijale ettepaneku parandamiseks ja soovijatele — hääletamise motiivide kohta.

Üldine asja kohta sõnaandmise lõpetamine või üldine kõnekestuse piiramine võib toimuda koosoleku enese otsusel, koosoleku juhataja nõusolekul.

§ 32. Juhul, kui tekib raskusi küsimuse lahendamisel, võib koosoleku juhataja küsimuse arutamise katkestada, võttes küsimuse samal koosolekul teise järjekorra all hiljemini arutamisele, või selle arutamise koosoleku määraja nõusolekul järgmiseks koosolekuks edasi lükata.

2. jagu.

Õigusnormide eelnõude ja kavade arutamine.

§ 33. Seaduste, seadluste, määruste, määrustikkude ja muude õigusnormide eelnõusid ja kavasid arutab Sõjaministeeriumi Nõukogu kolmel lugemisel.

Eelnõude põhimõtteliste aluste kavasid arutatakse harilikus korras.

§ 34. Esimesel lugemisel arutatakse eelnõud ja kavad läbi põhimõtteliselt.

Kui eelnõu või kava kiideti esimesel lugemisel heaks, siis võidakse samal koosolekul asuda teisele lugemisele.

Kui eelnõu või kava kohta võeti esimesel lugemisel eitav seisukoht või temas peeti vajalikuks põhimõttelisi muudatusi või täiendusi, siis esitatakse eelnõu või kava pärast esimest lugemist ühes nõukogu arvamusega Sõjaministrile toimetuse edaspidise käigu otsustamiseks. Sõjaministri otsuse kohaselt kas jätkatakse eelnõu või kava arutamist või antakse see tagasi vastavale keskasutisele muutmiseks, täiendamiseks või toimetuse lõpetamiseks.

Muutmiseks või täiendamiseks tagasiantud eelnõu või kava võetakse pärast muudetud või täiendatud kujul esitamist uuesti esimesele lugemisele.

§ 35. Teisel lugemisel arutatakse eelnõud ja kavad läbi üksikasjaliselt. Vajalikuks peetud sisuliste muudatuste või täienduste väljatöötamist võidakse panna keskasutise peale, kes koostas eelnõu või kava.

Teine lugemine loetakse lõpetatuks, kui kõik eelnõu või kava paragrahvid on üksikult läbi hääletatud. Paragrahvide teksti ettelugemine võib nõukogu otsusel ära jääda. Viimasel juhul piirduakse ainult paragrahvi numбри nimetamisega.

Kui eelnõus või kavas teisel lugemisel parandusi ei tehtud, siis võidakse samal koosolekul asuda kolmandale lugemisele. Samuti võidakse samal koosolekul asuda eelnõu või kava kolmandale lugemisele juhul, kui eelnõus või kavas küll teisel lugemisel parandusi tehti, kuid keegi hääleõiguslikkudest osavõtjatest ei nõua kolmanda lugemise edasilükkamist.

Kui samal koosolekul kolmandale lugemisele ei asuta, siis antakse eelnõu või kava pärast teist lugemist läbivaatamiseks Sõjaministeeriumi Kodifikatsioonikomisjonile.

§ 36. Kolmandal lugemisel arutatakse eelnõud ja kavad läbi nende sisu viimistlemise mõttes. Arutamine toimub ainult teisel lugemisel tehtud paranduste ja algettepanekute piirides, kuid ka neis piirides ei või kolmandal lugemisel teha niisuguseid ettepanekuid, mis muudavad eelnõu või kava või nende üksikuid osasid niivõrd, et eelnõu või kava või nende osad omandavad säärase tähenduse, mida eelmisel lugemisel ei ole arutatud.

Kui kolmandal lugemisel siiski leitakse, et eelnõus või kavas tuleks teha muudatusi või täiendusi, mis ei kuulu teisel lugemisel heakskiidetud eelnõu või kava sisu piiridesse, siis võidakse eelnõu või kava või selle vastavat jaotust võtta uuesti teisele lugemisele.

Kui arutamisel on eelnõu või kava, mille kohta esimesel lugemisel võeti eitav seisukoht või millesse esimesel lugemisel vajalikuks peetud põhimõttelised muudatused või täiendused jäeti sisse võtmata, siis võetakse kolmandal lugemisel ühtlasi ka lõplik seisukoht eelnõu või kava põhimõttelise külje kohta.

§ 37. Pärast kolmandat lugemist saadetakse eelnõu või kava lõplikuks redigeerimiseks Sõjaministeeriumi Kodifikatsioonikomisjonile, kes selle pärast redigeerimist saadab edasi keskasutisele, kes koostas eelnõu või kava.

3. jagu.

Nõukogu kohused asjade arutamisel ja otsustamisel.

§ 38. Kõik arutamisel olevad ettepanekud kaalub Sõjaministeeriumi Nõukogu põhjalikult läbi riigikaitse vajaduste, sõjaväeteenistuse nõuete, üldise olukorra tingimuste ja võimaluste ning seadusepärasuse seisukohalt.

§ 39. Õigusnormide eelnõude ja kavade arutamisel ja nende kohta seisukoha võtmisel peab Sõjaministeeriumi Nõukogu eriti silmas, et vajadus kavatsetavate uute õigusnormide andmise või kehtivate õigusnormide muutmise järele oleks põhjendatud ning et eelnõud ja kavad oleksid põhjalikult läbi töötatud.

§ 40. Eelarve-ettepanekute kavade läbivaatamisel peab Sõjaministeeriumi Nõukogu silmas, et ettenähtud kulud oleksid vajalikud ja otstarbekohased ning et kulude jaotus oleks kõige vastavam riigikaitse vajaduste rahuldamiseks.

§ 41. Varustise muretsemise küsimuste otsustamisel Sõjaministeeriumi Nõukogu valvab, et muretsetud saaks ainult vajalik, riigikaitse nõuetele vastav ning olude ja võimaluste juures kõige otstarbekohasem varustis, et varustise muretsemise viis oleks otstarbekohane ja riigile kasulik ja et hangete ja töövõtete väljaandmine toimuks otstarbekohaselt ja õiglastel alustel.

Samade põhimõtete kohaselt toimib Sõjaministeeriumi Nõukogu ka muude majanduslike küsimuste otsustamisel.

3. peatükk.

Nõukogu komisjonid.

§ 42. Üksikute nõukogu toimetuses olevate küsimuste esialgseks läbikaalumiseks moodustatakse tarbe korral komisjonid nõukogu liikmetest:

- 1) Sõjaministri või nõukogu esimehe otsusel — enne küsimuse võtmist nõukogu päevakorda;
- 2) nõukogu otsusel — küsimuse arutamisel nõukogus.

§ 43. Komisjoni esimehel on õigus kutsuda komisjoni koosolekutele seletuste andmiseks vajalikke eriteadlasi.

§ 44. Komisjoni arvamuse esitab komisjoni esimees komisjoni määrajale kirjalikult komisjoni liikmete poolt allakirjutatud protokollil näol.

4. peatükk.

Nõukogu otsused.

§ 45. Sõjaministeeriumi Nõukogu otsused tehakse hääletenamusega lahtisel hääletamisel. Häälte poolenemisel otsustab koosoleku juhataja hääli.

§ 46. Koosolekust osavõtvad Sõjaministeeriumi Nõukogu liikmed on kohustatud võtma kindla seisukoha iga koosolekul hääletamisele pandud küsimuse kohta. Hääletamisel erapooletuks jäämine ei ole lubatud.

§ 47. Sõjaministeeriumi Nõukogu otsused koostatakse iga üksiku küsimuse kohta eraldi ning kirjutatakse alla koosoleku juhataja, nõukogu asjadevalitseja ja referendi poolt samal koosolekul.

Need otsused koondatakse protokollil, millele kirjutavad alla järgmisel nõukogu koosolekul need kohalolijad, kes võtsid osa eelmisest koosolekust.

§ 48. Oma otsuseid motiveerib Sõjaministeeriumi Nõukogu juhul, kui see on nõutud vastavates seadustes või kui ta peab seda vajalikuks.

§ 49. Küsimuse seaduspärase otsustamise eest kooskõlas arutatud esitisele on ühiselt koosoleku juhatajaga vastutavad kõik küsimuse otsustamisest osavõtnud nõukogu liikmed, välja arvatud need, kes on esitanud kirjaliku eriarvamuse otsuse mitteseaduspärasuse kohta.

§ 50. Sõjaministeeriumi Nõukogu poolt tehtud otsuse kohta on igal otsusele vastuhääletajal õigus jääda eriarvamusele.

Eriarvamusele jäämisest teatatakse suusõnaliselt samal koosolekul. Eriarvamusele jäämise kohta tehakse otsuse juurde sellekohane märge.

Eriarvamus esitatakse kirjalikult nõukogu esimehele nõukogu asjadevalitseja kaudu hiljemalt 24 tunni jooksul koosoleku lõpust arvates.

§ 51. Sõjaministeeriumi Nõukogu otsused kannab nõukogu asjadevalitseja ette Sõjaministrile 36 tunni jooksul pärast koosoleku lõppu. Juhul, kui otsuse kohta on esitatud eriarvamus, kantakse otsus Sõjaministrile ette ühes eriarvamusega.

§ 52. Sõjaministril on õigus 48 tunni jooksul pärast Sõjaministeeriumi Nõukogu otsuse tegemist, silmas pidades riigi üldhuvisid, tühistada nimetatud nõukogu otsuseid, anda neid nõukogule uuesti otsustamiseks, panna tehtud otsuste täitmine seisma või esitada Sõjaministeeriumi Nõukogu poolt otsustatud küsimus Vabariigi Valitsusele.

§ 53. Sõjaministeeriumi Nõukogu otsused Riigikaitse rahuaegse korraldamise ja juhtimise seaduse (RT 18 — 1934) § 46 tähendatud asjus jõustuvad pärast 48 tunni möödumist otsuse tegemisest, kui Sõjaminister selle

aja jooksul ei ole otsust tühistanud või otsuse täitmist seisma pannud või otsustanud küsimust esitada Vabariigi Valitsusele.

Enne 48 tunni möödumist jõustuvad Sõjaministeeriumi Nõukogu otsused juhul, kui Sõjaminister on sellega nõus, loobudes temale § 52 ettenähtud õiguse kasutamisest.

§ 54. Uute asjaolude avastumisel võib Sõjaministeeriumi Nõukogu Sõjainistri nõusolekul võtta oma jõustunud otsuseid uuesti otsustamisele.

§ 55. Sõjaministeeriumi Nõukogu jõustunud otsusest saadetakse ettepaneku esitajale ära kiri, millele kirjutavad alla nõukogu asjadevalitseja ja referent.

§ 56. Sõjaministeeriumi Nõukogu otsused täidetakse nende ametiisikute poolt, kelle tegevusala otsus puudutab.

4. osa.

Nõukogule esitiste tegemise kord.

§ 57. Sõjaministeeriumi Nõukogu otsustamisele kuuluvates küsimustes on õigustatud nõukogule esitisi tegema: Sõjavägede Juhataja, Sõjainistri abi, Sõjaministeeriumi Nõukogu alalised liikmed, Sõjavägede Staabi ülem, Sõjaväe Varustusvalitsuse ülem, diviisiülemad, merejõudude juhataja, õhukaitse ülem, Sõjaministeeriumi juriskonsult, väeliikide inspektorid, Sõjaväe Tervishoiuvalitsuse ülem, Sõjaväe Õppeasutiste ülem, Sõjaringkonnakohtu esimees ja sõjaprokurör.

Muid küsimusi Sõjaministeeriumi Nõukogu võtab arutamisele ainult Sõjainistri otsusel.

§ 58. Eelmise (57.) paragrahvi esimese lõike alusel tehakse Sõjaministeeriumi Nõukogule esitised kirjalikult ja nad sisaldagu:

- 1) esitatava küsimuse tekkimise põhjused ja asjakäigu kokkuvõtliku kirjelduse;
- 2) kokkuvõtlikult küsimuse võimalikud lahendamise viisid ja milline lahendusviis ettepaneku tegija arvates oleks otstarbekohasem;
- 3) täielikud andmed kulude suuruse ja krediidi kohta, kui küsimuse teostamine on seotud kuludega;
- 4) seadusliku aluse, mille põhjal küsimus kuulub Sõjaministeeriumi Nõukogu otsustamisele;
- 5) ettepaneku — soovitava otsuse kavana.

Esitisele lisandatakse selle ära kiri ning küsimuse otsustamiseks vajalikud dokumendid, andmed ja õiendused algkirjades või kinnitatud ära kirjades.

Esitisele, mille kohta on nõutav Sõjavägede Staabi ülema seisukoht või mis puudutab mõnda eriala, lisandatakse vastavalt Sõjavägede Staabi ülema või vastava kõrgema erialajuhi arvamus.

Esitistes, mis käsitlevad ostu, müüki või muid tehinguid välisrahas, näidatakse ka tehingu kogusumma Eesti kroonides päevakursi järgi.

§ 59. Õigusnormide eelnõud ja kavad esitatakse Sõjaministeeriumi Nõukogule sellises eksemplaride arvus, et neist jätkuks tutvumiseks saatmiseks kõigile nõukogu liikmetele ja koosolekust osavõtma õigustatud isikutele.

Muud arvamuse avaldamiseks antavad küsimused esitatakse kahes eksemplaris. Lisaeksemplare neist nõuab vajaduse korral nõukogu asjadevalitseja.

§ 60. Esitise algkiri jääb Sõjaministeeriumi Nõukogu akti, kuna ära kiri sellest ühes esitise lisadega pärast asja otsustamist saadetakse esitajale tagasi nõukogu otsuse ära kirja (§ 55) juures.

Nõukogu asjadevalitsejal on õigus nõuda nõukogule ärakirju neist esitise lisadest, mis on tähendatud nõukogu otsuses.

5. osa.

Nõukogu asjaajamine.

1. peatükk.

Üldeeskirjad.

§ 61. Sõjaministeeriumi Nõukogu kantseleiline asjaajamine toimub Sõjaministeeriumis kehtiva üldise korra kohaselt.

§ 62. Sõjaministeeriumi Nõukogu asjaajamist juhib nõukogu asjadevalitseja, kelle nõukogu alaliste liikmete hulgast määrab Riigivanem Sõjaministri ettepanekul.

§ 63. Sõjaministeeriumi Nõukogu asjaajajaks ning nõukogule seiskoha võtmiseks või otsustamiseks antud küsimuste vormilise ja juriidilise külje läbivaatajaks ja küsimuste nõukogule ettekandjaks on Sõjaministeeriumi Nõukogu referent-kodifikaator, tema äraolekul kodifikaatori abi.

2. peatükk.

Nõukogu asjadevalitseja.

§ 64. Sõjaministeeriumi Nõukogu asjadevalitseja allub vahetult Sõjaministrile. Nõukogu asjaajamise alal täidab asjadevalitseja ka nõukogu esimehe korraldusi ja käske kui ülema korraldusi ja käske.

§ 65. Sõjaministeeriumi Nõukogu asjadevalitseja:

- 1) valvab, et nõukogule otsustamiseks esitatud ettepanekud oleksid seaduspärased ja täielikud;
- 2) hoolitseb nõukogule arutamiseks sissetulnud küsimuste õigeaegse päevakorda võtmise ja tarbe korral nõukogu liikmetele ja nõukogu koosolekust osa võtma õigustatud isikutele tutvumiseks saatmise eest;
- 3) valvab, et nõukogu koosolekute päevakord tehtaks asjaosalistele teatavaks õigel ajal;
- 4) valvab, et nõukogu otsuste sõnastus oleks seaduspärane ja õige;
- 5) valvab, et nõukogu otsused tehtaks vastavatele ametiisikutele teatavaks õigel ajal ja et sellekohased ärakirjad otsustest oleksid õiged.

§ 66. Sõjaministeeriumi Nõukogu asjadevalitsejal on õigus:

- 1) saata tagasi esitisi, mis ei ole seaduspärased, ei ole esitatud ettenähtud korras või ei ole varustatud küsimuse otsustamiseks vajalikkude andmetega;
- 2) nõuda andmeid, seletusi ja arvamusi nõukogu toimetuses olevate küsimuste kohta nende esitajatelt või vastavatelt Sõjaministeeriumi ja sõjaväe eriteadlastelt.

Eespool p. 1 ja 2 tähendatud õigust ei ole asjadevalitsejal temast ametismelt kõrgemate sõjaväeülemate esitiste suhtes. Viimaste poolt nõukogule tehtud esitiste alal ilmnenud puudustest kannab asjadevalitseja ette nõukogu esimehele.

§ 67. Alluvate suhtes on Sõjaministeeriumi Nõukogu asjadevalitsejal diviisiülema õigused ja kohused.

3. peatükk.

Nõukogu referent-kodifikaator ja kodifikaatori abi.

§ 68. Referent-kodifikaator allub vahetult nõukogu asjadevalitsejale.

§ 69. Referent-kodifikaator:

- 1) valvab, et nõukogule sissetulnud esitised vastaksid § 58 ettenähtud nõuetele, kandes ette puudustest nõukogu asjadevalitsejale;
- 2) koostab nõukogu koosolekute päevakorra kavad ja valmistab päevakorda võetud küsimused ette koosolekule ettekandmiseks;
- 3) kannab ette arutamisele määratud küsimused nõukogu koosolekutel ja nõukogu komisjonide koosolekutel;
- 4) jälgib, et küsimuste otsustamine nõukogu koosolekutel toimuks kooskõlas kehtivate õigusnormidega, kandes ette vastuoludest koosoleku juhatajale;
- 5) koostab nõukogu koosolekute ja nõukogu komisjonide koosolekute protokollid ning korraldab nõukogu otsuste ära kirjade ja nõukogu protokollidest vajalikkude väljavõtete valmistamist — asjaosalistele ametiisikutele nõukogu otsustest teatamiseks;
- 6) korraldab nõukogu kantselei asjaajamist ja nõukogu arhiivi;
- 7) teostab nõukogu toimetuses olevate õigusnormide eelnõude ja kavade redigeerimist vastavalt nõukogu või nõukogu komisjoni otsustele.

§ 70. Alluvate suhtes on referendil-kodifikaatoril rügemendiülemade õigused ja kohused.

§ 71. Kodifikaatori abi allub vahetult referendile-kodifikaatorile.

Kodifikaatori abi kohuseks on:

- 1) täita ülesandeid, mis tema peale paneb referent-kodifikaator;
- 2) asendada referenti-kodifikaatorit tema äraolekul;
- 3) korraldada nõukogu inventari ja varustise arvestamist ja hoidmist.

Alluvate suhtes on kodifikaatori abil pataljoniülemade õigused ja kohused.

6. osa.

Lõppeeskirjad.

§ 72. Käesolev seadlus hakkab kehtima 1. mail 1937.

§ 73. Käesoleva seadluse kehtimahakkamisega kaotavad kehtivuse:

- 1) 1869 a. Sõjaväe seadluste kogu I raamatu (kolmas väljaanne ühes hili-
semate muudatustega ja täiendustega) § 13, 62—118, 515—516¹ ja
535—538;
- 2) 1869 a. Sõjaväe seadluste kogu II raamatu (kolmas väljaanne ühes hili-
semate muudatustega ja täiendustega) § 48, 55—86 ja 88—92;
- 3) Mereseadluste kogu I raamatu (1901 a. väljaande 1915 a. järg) § 85³⁰—85⁴⁸.

Tallinnas, 7. aprillil 1937.

K. Päts

Peaminister

Riigivanema ülesannetes.

P. Lill

kindral-major
Sõjaminister.

304. Riigiasutiste 1936/1937 a. aruannete koostamise määrus.

(Pannakse maksma kokkuleppel Riigikontrolöriga Arveseaduse § 6 põhjal.)

§ 1. 1936/1937 eelarve-aasta kohta tuleb riigiasutistel koostada samad aruanded, mis olid nähtud ette 1935/1936 a. kohta (vt. Riigiasutiste 1935/1936 a. aruannete koostamise määrus, RT 31 — 1936), aasta-arvude vastava muutmiseega.

§ 2. Eelmises (1) paragrahvis tähendatud 1936/1937 a. aruanded saadetakse Majandusministeeriumi Rahandusosakonnale ja Riigikontrollile hiljemalt 15. juuniks 1937, kui ühele või teisele aruandele ei ole nähtud ette teistsugune tähtaeg vastavais erimäärustes.

14. aprillil 1937. Nr. 113/A.

Majandusminister K. Selter.

Rahandusosakonna direktor A. Keller.

305. Tariifinõukogu otsus 9. aprillist 1937 sadamamaksude tariifi nr. 141 täiendamise kohta.

(Protokoll nr. 426 p. 3.)

Alus: Tariifinõukogu seadus (RT 123 — 1923).

I.

Sadamamaksude tariif nr. 141 (RT 87 — 1935) IV osa täiendatakse § 48¹ järgmiselt:

§ 48¹.

Tasu tank-
laeva „Viru-
Õli“ kasu-
tamise eest.

Tanklaev „Viru-Õli“ ühes vedurlaevaga kasutamisel võetakse tasu sadamate vahelise kahekordse kauguse iga meremiili kohta järgmiselt:

kuni 100 m. miili	Kr. 10.—	miililt reisi kestvus	kuni 3 päeva
101—150 „ „ „	9.—	„ „ „	4 „
151—200 „ „ „	8.—	„ „ „	5 „
201—250 „ „ „	7.—	„ „ „	6 „
251—300 „ „ „	6.—	„ „ „	7 „
üle 300 „ „ „	6.—	kusjuures reisi kestvus tõuseb iga terve 100 meremiili kohta ühe päeva võrra. Alanud 100 miili loetakse terveks sajak.	

Kui sinna ja tagasi reis kestab kauem, kui normides ette nähtud, tasub tanklaeva kasutaja iga üle normi läinud ööpäeva eest Kr. 100.—, kusjuures iga alanud päev loetakse terveks öö-päevaks.

Kõik sadama- ja lootsimaksud laevalt, samuti ka laeva klaarimisega seoses olevad kulud sadamates tasub laeva kasutaja.

Tanklaeva „Viru-Õli“ kasutamise eest ühe sadama piirkonnas võetakse tasu Kr. 250.— iga laadungi veo eest kestvusega 2 päeva, kusjuures iga üle läinud päeva eest tasub laeva kasutaja Kr. 60.—.

II.

Käesolev otsus hakkab kehtima 20. aprillist 1937.

Tariifinõukogu eesistuja Teedeministi abi K. Jürgenson.

Sekretär A. Remma.

306. Juhendid reservlaste õppustele kutsumiseks.

Antud Sõjavägede Ülemjuhataja poolt kokkuleppel Sõjaministriga ja Siseministriga 12. aprillil 1937.

Alus: Sõjaväeteenistuse seaduse (RT 15 — 1937) § 159.

§ 1.

Reservlaste õppustele kutsumine toimub Sõjaväeteenistuse seaduse § 25 ja 78—83 kohaselt.

§ 2.

Õppustele kutsutavad reservlased ning nende õppustele ilmumise aja ja õppuste kestuse määrab õppustele kutsuma.

§ 3.

Reservlaste õppustele kutsuma käsu tegelikuks teostajaks on sõjaväeringkonna staap. Viimane määrab ka õppustele kutsutud reservlaste kogumiskoha ja kogumiskohta ilmumise täpse aja, kui need ei ole määratud õppustele kutsuma poolt.

§ 4.

Õppustele kutsumisest teatab sõjaväeringkonna staap õppustele kutsutavatele reservlastele valla- ja alevivalitsuste ning linna jaoskondade politseikomissaride kaudu kas nimeliste kutsetega või õppustele kutsumise käsuga (ilma nimeliste kutseteta).

§ 5.

Valla- ja alevivalitsused ning linna jaoskondade politseikomissarid on kohustatud võtma tarvitusele kõik abinõud selleks, et nende piirkonnas elavad õppustele kutsutavad reservlased saaksid õigel ajal kätte õppustele kutsumise korraldused ja võiksid määratud tähtajal ilmuda kogumiskohta.

§ 6.

Reservlaste õppustele kutsumise käsu kiireks levitamiseks kasutatakse vajaduse korral igasuguseid side- ja liiklemisvahendeid, nagu: telegraaf, telefon, virgatsid autodel, mootorratastel, jalgratastel või ratsa. Raadioringhäälingu saatejaama kaudu võib käsku levitada ainult Sõjavägede Staabi ülema korraldusel.

Reservlaste õppustele kutsumise käsu levitamise korra määrab sõjaväeringkonna staap.

§ 7.

Nimeliste kutsetega õppustele kutsutavatele reservlastele antakse kutsed kätte nende allkirjade vastu. Allkirjad kutse kättesaamise kohta, samuti kättetoimetamata kutsed ühes märkmega kutse kätte mittetoimetamise põhjuste kohta saadetakse valla- ja alevisekretäride ning linna jaoskondade polit-

seikomisaride poolt viivitamata tagasi sõjaväeringkonna staabile, kust kutse saadud.

§ 8.

Telegraafi või telefoni teel õppustele kutsumise käsu levitamisel on telegraafi-telefoniasutised kohustatud käsu kiires korras edasi andma olgu öösel või päeval, vaatamata sellele, kas asutis sel ajal on avatud üldiseks tarviduseks või mitte.

§ 9.

Reservlased, kes soovivad saada vabastatud õppustest majanduslikkudel põhjustel Sõjaväeteenistuse seaduse § 79 p. 2 alusel, peavad esitama sellekohase palve sõjaväeringkonna ülemale. Palvele lisandatakse paluja elukoha järgi kohaliku valla- või alevivalitsuse või linna jaoskonna politseikomisari tunnistus paluja varalise ja perekondliku seisu kohta ning vajaduse korral ka kohaliku riigi- või omavalitsusteenistuses oleva arsti tunnistus paluja ülalpidamisel olevate perekonnaliikmete töövõime kaotuse kohta.

Kui vähese aja tõttu ei ole võimalik muretseda eespool tähendatud tunnistusi enne õppustele ilmumiseks määratud tähtaega, siis võib need tunnistused esitada õppustel olles väeosa ülema kaudu.

Palved otsustab sõjaväeringkonna ülem.

§ 10.

Õppustele ilmumisel on reservlased kohustatud kaasa võtma:

- 1) sõjaväeteenistuse tunnistuse ja teenistuskirja, kellel see olemas;
- 2) varustuse, mis on tähendatud sõjaväeteenistuse tunnistuses ja õppustele kutsumise korraldustes.

§ 11.

Kui kogumiskohta ilmunud reservlane haiguse tõttu ei saa võtta osa õppustest, saadetakse ta järelevaatamiseks sõjaväeteenistus-komisjoni. Reservlaste järelevaatatus sõjaväeteenistus-komisjonis toimub samadel alustel ja korras, kui kutselaste järelevaatatus ajateenistusse võtmisel.

§ 12.

Sõjaväeteenistus-komisjoni poolt sõjaväeteenistuskõlbmatuks tunnustatud reservlased vabastatakse sõjaväeteenistusest ja kustutatakse reservi arvelt reservlaste arvestamise juhendites ettenähtud korras.

Neid reservlasi, kes kannatavad niisuguste haiguste või kehaliste puuete all, mis ei põhjusta sõjaväeteenistusest vabanemist, kuid ei võimalda siiski õppustest osavõtmist, õppustele ei määrata, vaid lastakse koju.

Sõjaväeteenistus-komisjon võib saata haiglatesse järelekatsumisele ainult neid õppustele kutsutud reservlasi, kelle suhtes kerkib üles sõjaväeteenistuskõlbmatuks tunnustamise küsimus, kui komisjon ise kohapeal ei saa lõplikku seisukohta võtta reservlase tervisliku seisukorra kohta.

§ 13.

Määratud tähtajaks kogumiskohta ilmumisega hiljaks jäänud reservlased määratakse õppustele, kui nad ilmuvad õppuste kestel.

Ilma mõjuva põhjuseta õppustele ilmumisega hiljaks jäänud reservlased võetakse vastutusele Sõjaväe kriminaalseadustiku järgi.

§ 14.

Haiguse tõttu õppustele mitteilmunud reservlaste poolt esitatud arstintunnistused peavad sisaldama andmeid, millest oleks näha missugust haigust reservlane põeb ja kas see haigus takistab reservlase kodust lahkumist. Need tunnistused vaatab läbi sõjaväeteenistus-komisjon ja avaldab sõjaväeringkonna ülemale oma arvamise selle kohta, kas reservlase mitteilmumine on põhjendatud.

§ 15.

Sõjaväeringkonna ülemal on õigus kas isiklikult, oma esindaja või sõjaväeteenistus-komisjoni kaudu kontrollida reservlaste kogumiskohta mitteilmumise põhjusi.

§ 16.

Õppustele vastuvõetud reservlased loetakse tegelikku sõjaväeteenistusse astunuks vastuvõtmise hetkest.

§ 17.

Reservlaste õppustele vastuvõtmisele järgneval päeval esitab väeosa, kus õppuseid korraldatakse, sõjaväeringkonna staabile õppustele mitteilmunud reservlaste nimestiku mitteilmumise põhjuste selgitamiseks ja vajaduse korral süüdlaste vastutusele võtmiseks.

§ 18.

Need õppustele kutsutud reservlased — riigi- või omavalitsusteenijad, kes õppustel viibimise ajal, kui see kestab üle viie päeva, soovivad saada palka sõjaväest, peavad esitama väeosale tunnistuse ametiasutiselt, kus nad teenivad, selle üle, et nemad õppustel viibimise ajal ei saa palka oma endisest teenistuskohast.

§ 19.

Need reservlased, kes soovivad saada lasteabiraha ja on selleks õigus-
tatud, peavad esitama väeosale abiraha saamiseks vastavad dokumendid.

§ 20.

Õppustel viibivad reservlased jäävad edasi reservi arvele arvestamis-
asutistes, kus nad olid arvel enne õppustele ilmumist, kui Sõjavägede Staabi poolt ei ole selleks tehtud teistsugust korraldust.

§ 21.

Iga õppustel viibinud reservlase kohta koostab väeosa, kus õppused korraldati, teenistuskirja täienduse õppustel viibimise aja kohta ja saadab selle:

- 1) õppustel viibinud reservlase kohta, kelle teenistusdokumendid hoitakse alal Sõjavägede Staabis — Sõjavägede Staabi IV Osakonnale;
- 2) õppustel viibinud reservlase kohta, kelle teenistusdokumendid hoitakse alal sõjaväeringkonna staabis — vastavale sõjaväeringkonna staabile.

Vastav täiendus kantakse ka p. 1 tähendatud reservlase poolt esitatud teenistuskirja eksemplari.

§ 22.

Reservlaste õppustelt vabastamisel märgib väeosa, kus õppused korraldati, õppustel viibimise aja iga reservlase sõjaväeteenistuse tunnistusse.

Samasugune märke kantakse ka väeosas ja sõjaväeringkonna staabis hoitavatesse õppustel viibinud reservlaste registreerimiskaardi lõigetes. Need märkmed tehakse vastavalt väeosa ja sõjaväeringkonna staabi poolt.

§ 23.

Õppustel viibinud reservlaste atesteerimist teostatakse Sõjaväelaste atesteerimise seadluse kohaselt.

§ 24.

Sõjaministeeriumi ja sõjaväeüksustele ning -asutistele annab vajalikke juhendeid reservlaste õppustele kutsumise ja õppuste korraldamise alal Sõjavägede Staabi ülem.

§ 25.

Käesolevad juhendid hakkavad kehtima avaldamisega ja nende kehtima-hakkamisega kaotavad kehtivuse:

- 1) Määrus reserv- ja maakaitseväelaste õppustele kutsumiseks (RT 52 — 1927 ja RT 37 — 1930);
- 2) Määrus käsutusväelaste tegelikku kaitseväeteenistusse kustumiseks Sõjainistri korraldusel (RT 63 — 1927);
- 3) Juhatuskiri tagavaraväe ohvitseride arvestamiseks ja tegelikku kaitseväeteenistusse kutsumiseks (RT 75 — 1929) § 28—39.

Tallinnas, 12. aprillil 1937.

J. Laidoner
kindral-leitnant
Sõjavägede Ülemjuhataja.

N. Reek.
kindral-major
Sõjavägede Staabi ülem.

Nõmme linnavolikogult 2. märtsil 1937 vastu võetud ja Siseministrilt 3. aprillil 1937 kinnitatud

307. Nõmme linna juuksetööstuse ja küüntepuhastamise töötubade määruse § 12 muutmise sundmäärus.

Antud Linnaseaduse § 108 pp. 16 ja 26 alusel.

Riigi Teatajas 102 — 1933 art. 739 all avaldatud Nõmme linna juuksetööstuse ja küüntepuhastamise töötubade määruse § 12 muuta ja panna maksma järgmises redaktsioonis:

§ 12. Juuksetööstuse ja küüntepuhastamise töötoad on —

1. avatud: a) äripäevadel kella 8 kuni 19;
b) nädalalaupäevadel ja pühade laupäevadel, välja arvatud p. c all tähendatud laupäevad, kella 8 kuni 20;
c) vaikselt laupäeval, nelipühi laupäeval, võidupüha laupäeval, jõulu laupäeval ja vanal aastal kella 8 kuni 17;
d) ülestõusmise- ja jõulupühade teisel päeval — kella 10 kuni 14;
2. suletud: nädalapühapäevadel, uusaastal, kolmekuningapäeval, Vabariigi iseseisvuse päeval, palvapäeval, suurel reedel, ülestõusmise pühade esi-

mesel ja kolmandal päeval, kevadepühal, taevaminemise pühal, nelipühi esimesel ja teisel päeval, võidupühal, jaanipäeval, usupuhastuse pühal, surnute-pühal ja jõulupühade esimesel ja kolmandal päeval.

Käesolev muudatus astub jõusse kaks nädalat pärast avaldamist Riigi Teatajas.

Linnapea L. Ojaveski.

Sekretär A. Malkus.

Haapsalu linnavolikogult 26. veebruaril 1937 vastu võetud ja Siseministrilt 3. aprillil 1937 kinnitatud

308. Sundmäärus maa-alade tükeldamise kohta Haapsalu linna administratiivpiires.

Alus: Linnaseaduse § 108 p. 3.

§ 1. Maa-alade tükeldamine uuteks iseseisvaks kinnistusühikuks Haapsalu linna administratiivpiires võib sündida ainult linnavalitsuse sellekohasel nõusolekul.

Sooviavaldaja peab tükeldada kavatsetava maa-ala kohta omal kulul valmistama vastavad plaanid ja ehitama valmis need tänavad, mis tekivad tükeldamise juures. Tükeldamise juures ettenähtud tänavate äärsete kruntide kasutamisele ehituskruntidena saab asuda siis kui tänavad on valmis ehitatud.

§ 2. Tänavate valmishitamise all mõistetakse: a) pindala loodimine ja kuju (profiili) andmine; b) kruusaga katmine; d) kõnnitee tegemine ja e) vee ärajooksu rennide tegemine.

§ 3. Keelatud on maa-alade tükeldamine vähemateks iseseisvateks üksusteks (kruntideks) kui 1000 ruutmeetrit, sellejuures peab igast krundist vähemalt 30 jooksvameetri laiune osa tänava või avaliku platsiga olema ühenduses.

§ 4. Eelmises paragrahvis tähendatud tükeldamise alammäärad ei kehti järgmise rajooni kohta, mis algab Karja tänavaga ja on piiratud Posti, Surnuaia, Jüri, Kalevi, Meistri, Endla, Mihkli ja Vönnu tänavatega ja milles maa-alade tükeldamisel uute iseseisvate kinnistusühikute alammääraks on 650 ruutmeetrit, sellejuures igast krundist peab olema tänava või avaliku platsiga ühenduses vähemalt 20 jooksvameetri laiune osa.

§ 5. Paragrahvides 3 ja 4 määratud krundi suuruse alammäärad ei kehti maa-alade kohta, mis algkrundist lahutatakse ja liidetakse juurdelõikenä teise krundi külge, kusjuures algkrundi suurus ei tohi langeda alla 1000 ruutmeetrit vastavalt § 3 ja 650 ruutmeetrit vastavalt § 4.

§ 6. Süüdlased selle sundmääruse rikkumises võetakse vastutusele Kriminaalseadustiku põhjal.

§ 7. See sundmäärus astub jõusse 15. päeval pärast avaldamist Riigi Teatajas.

§ 8. Käesoleva sundmääruse kehtima hakkamisega kaotavad oma jõu Haapsalu linnavolikogult 31. märtsil 1932 vastu võetud ja Riigi Teatajas 37 — 1932 avaldatud Sundmäärus maa-alade tükeldamise (partselleerimise) kohta

Haapsalu linna administratiivpiirkonnas ja Haapsalu linnavolikogult 27. märtsil 1936 vastu võetud ja Riigi Teatajas 44 — 1936 avaldatud Sundmääruse maa-alade tükeldamise (partselleerimise) kohta Haapsalu linnas osaline muutmine.

Haapsalus, 12. aprillil 1937.

Linnapea k.t. (allkiri).

Sekretär A. Vaigur.

309. Narva linnavalituse otsus 3. aprillist 1937 jalgratta pidamise ja sõidu kohta.

Alus: Narva linnavolikogult 19. veebruaril 1929 vastu võetud ja RT 31 — 1929 avaldatud Sundmäärus Narva linnas jalgratta pidamise ja sõidu kohta.

Võtta 1937/1938 maksuaasta kohta (1. juunist 1937 kuni 1. juunini 1938) jalgratta pidamiseks ja sõiduks määratud numbrilauale helesinine ja numbritele must värv.

Narvas, 7. aprillil 1937. Nr. 747.

Linnapea J. Lust.

Sekretär Fr. Verberg.